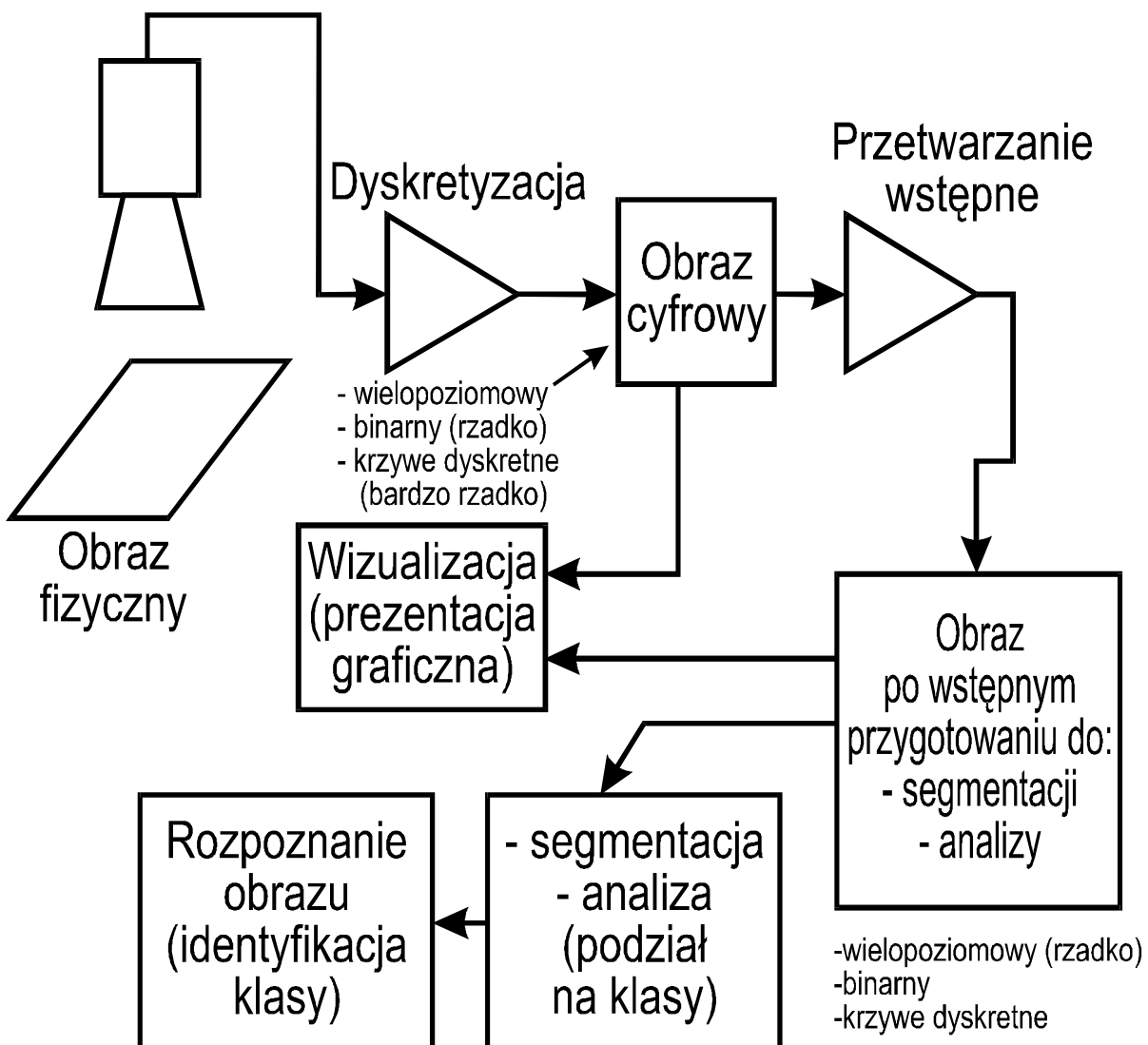

WYKŁAD 8

- **Reprezentacja obrazu**
- **Elementy edycji (tworzenia) obrazu**

Postacie obrazów na różnych etapach procesu przetwarzania

Klasy obrazów

- **Klasa 1:**

Obrazy o pełnej skali stopni jasności, typowe parametry: $N=512$, $M=256$
Reprezentacja rastrowa: np. tablica 512×512 jednobajtowych elementów (true color - 3 bajty $N \times N$)

- **Klasa 2:**

Obrazy binarne: tablica $N \times N$ np. 512×512 elementów jednobitowych (również reprezentacja rastrowa).

- **Klasa 3:**

Krzywe dyskretne - zbiór punktów (pikseli) rastru prostokątnego z których każdy (oprócz punktów końcowych) posiada nie mniej niż 2 i nie więcej niż 3 sąsiadów odpowiednio skonfigurowanych. Punkty końcowe: 1-2 sąsiadów.
Krzywe otwarte, krzywe zamknięte.

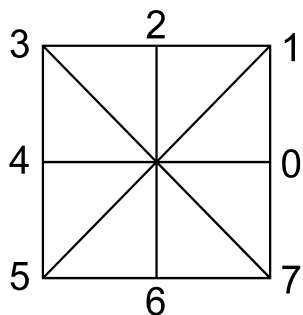
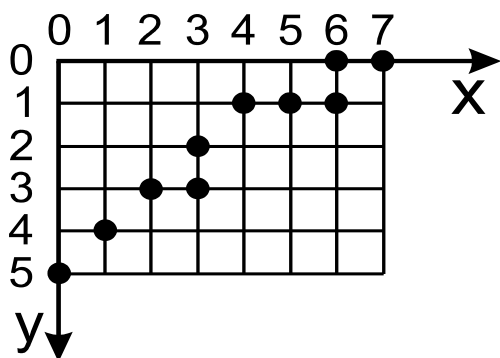
- **Klasa 4:**

Punkty lub wieloboki. Punkty tak od siebie oddalone, że nie mogą być reprezentowane przez kod łańcuchowy.
Reprezentacja: tablica współrzędnych punktów. Łączenie prostymi lub krzywymi o zadanych parametrach.

Krzywa dyskretna - zbiór punktów (piksli) siatki prostokątnej (rastru prostokątnego) z których każdy (oprócz punktów końcowych) posiada **nie mniej niż 2** i **nie więcej niż 3** sąsiadów odpowiednio skonfigurowanych (w sensie sąsiedztwa 8-mio lub 4-spójnego). Punkty końcowe: 1-2 sąsiadów.

Krzywe dzielimy na: otwarte, zamknięte.

Kierunki:

Reprezentacja krzywych

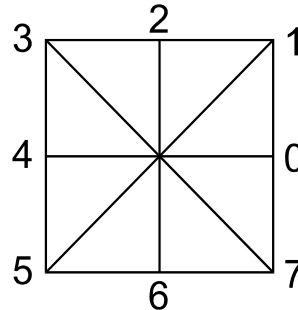
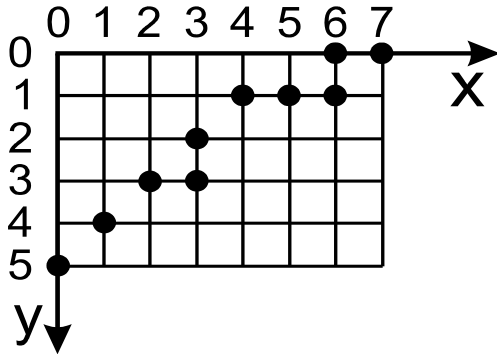
- Ciąg par współrzędnych x, y kolejnych punktów krzywej $(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)$,
 $(0,5), (1,4), \dots, (7,0)$ (krzywa z przykładu)

- Kod łańcuchowy (*chain code*) o stałej długości (3 bity/punkt)
 $(0,5)$ 001001000010001000.....000
 $(0,5)$ - współrzędne punktu początkowego krzywej z przykładu
 001 - kod kierunku „1”

Długość kodu **nie zależy** do kształtu krzywej (określonego zmianami kierunków pomiędzy kolejnymi punktami krzywej).

- Różnicowy kod łańcuchowy

(o zmiennej długości, średnio 2 bity / punkt, długość kodu zależy od kształtu krzywej).

Przypisania:

zmiana nachylenia	0	+1	-1	+2	-2	+3	-3	4
kod	0	01	011	0111	01111	011111	0111111	01111111

+1, +2, +3, 4 - **zmiana** nachylenia o 1,2,3,4 w kierunku dodatnim

- 1, -2, -3, 4 - **zmiana** nachylenia o 1,2,3,4 w kierunku ujemnym

Krzywa z przykładu:

(0,5) 001 0 01101110110110011101111

Dla jednoznacznego opisu krzywej powyższy kod musi zawierać:

(0,5) - współrzędne punktu początkowego krzywej z przykładu

001 - kod łańcuchowy

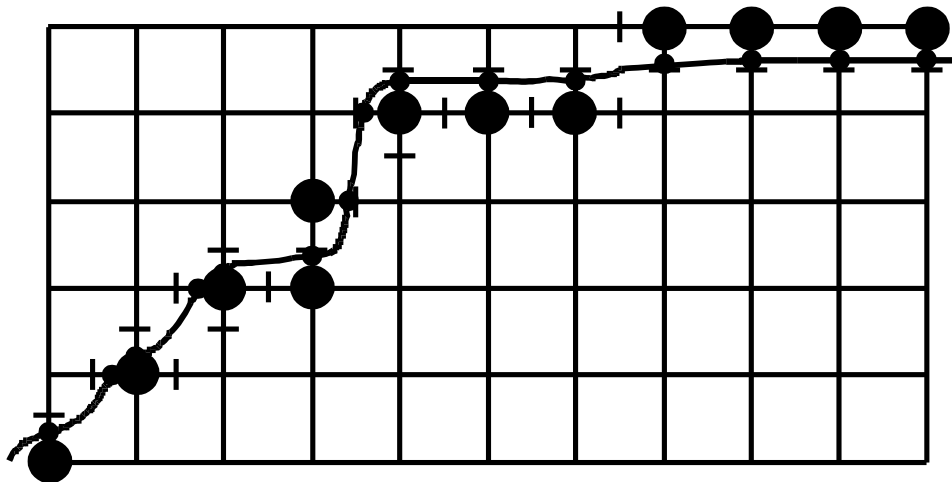
0 - różnicowy kod łańcuchowy

Technika dyskretyzacji krzywych

Schemat *dyskretyzacji Freemana* (w procesie akwizycji obrazu)

Zasada: badanie każdego punktu przecięcia się krzywej z linią łączącą dwa kolejne węzły siatki (*rastru*). Wybór węzła rastru leżącego **bliżej** punktu przecięcia. Wybrany węzeł należy do pikseli tworzących krzywą dyskretną.

Punkt niejednoznaczności (*ambiguity point*) - punkt przecięcia jednakowo odległy od obu rozważanych węzłów siatki (*rastru*). W tym przypadku wybór węzła do utworzenia krzywej dyskretnej następuje według dodatkowej reguły (np. prawy z dwóch węzłów tworzących odcinek poziomy lub górny z dwóch węzłów tworzących odcinek pionowy).

- Punkt przecięcia krzywej z linią siatki
- Punkt krzywej dyskretnej

Tworzenie obrazów na podstawie ich reprezentacji

- Grafika wektorowa (tworzenie obrazów **klas 3 i 4**)

Niech:

$S_1, S_2, \dots, S_n$ - sekwencje rozkazów odpowiadających poszczególnym n obiektom tworzącym obraz.

Wtedy:

Program sterujący wyświetlaniem obrazu jest postaci:

START:

S_1

S_2

    .....

    .....

S_n

    if brak przerwania then goto START

end.

Modyfikacja kształtu i - tego obiektu **bez ingerencji** w pozostałe sekwencje.

Częstotliwość odtwarzania jest odwrotnie proporcjonalna do długości pętli.

Zajętość pamięci zależy od rodzaju obiektów na obrazie.

- Grafika rastrowa - tworzenie obrazów wielo- lub dwupoziomowych (binarnych), czyli **klasy 1 i 2**.

Rastrowe urządzenia obrazowe - brak możliwości wyświetlania wektorowego

W tym przypadku stosowana jest symulacja grafiki wektorowej

Cechy urządzeń rastrowych: duża pamięć, jedna komórka pamięci odpowiada jednemu pikselowi (pamięć obrazu).

Zajętość pamięci nie zależy od rodzaju obiektów na obrazie

Instrukcje:

read (I, x, y, z) - czytaj komórkę I oraz określ z na podstawie zawartości I (x, y są określone adresem I)

Później wykonaj instrukcję zapisu **write** (x, y, z).

Główna pętla wyświetlania:

START:

    FOR wszystkich komórek I pamięci DO

        BEGIN

            READ (I, x, y, z)

            WRITE (x, y, z)

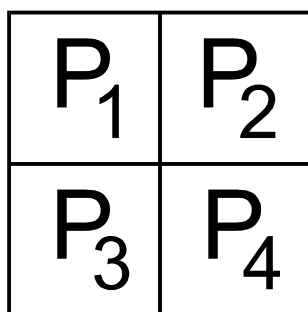
END.

Jeśli przez N oznaczymy wielkość pamięci odnawiającej, to pętla zawiera N par instrukcji **read write**.

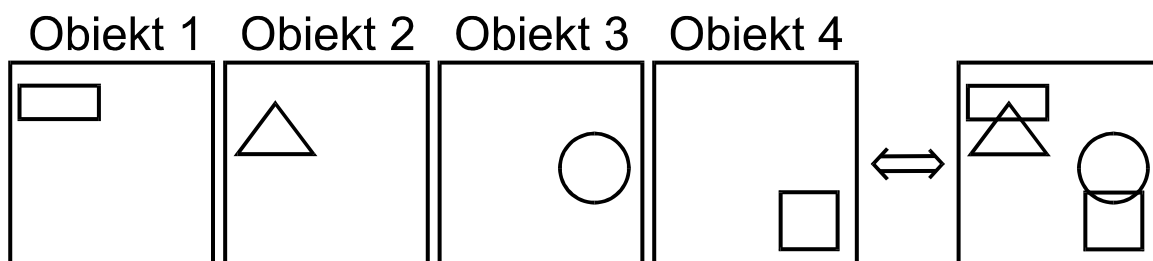
Modyfikacja kształtu obiektu **ingeruje** w postać innych obiektów.

Rozwiązanie problemu:

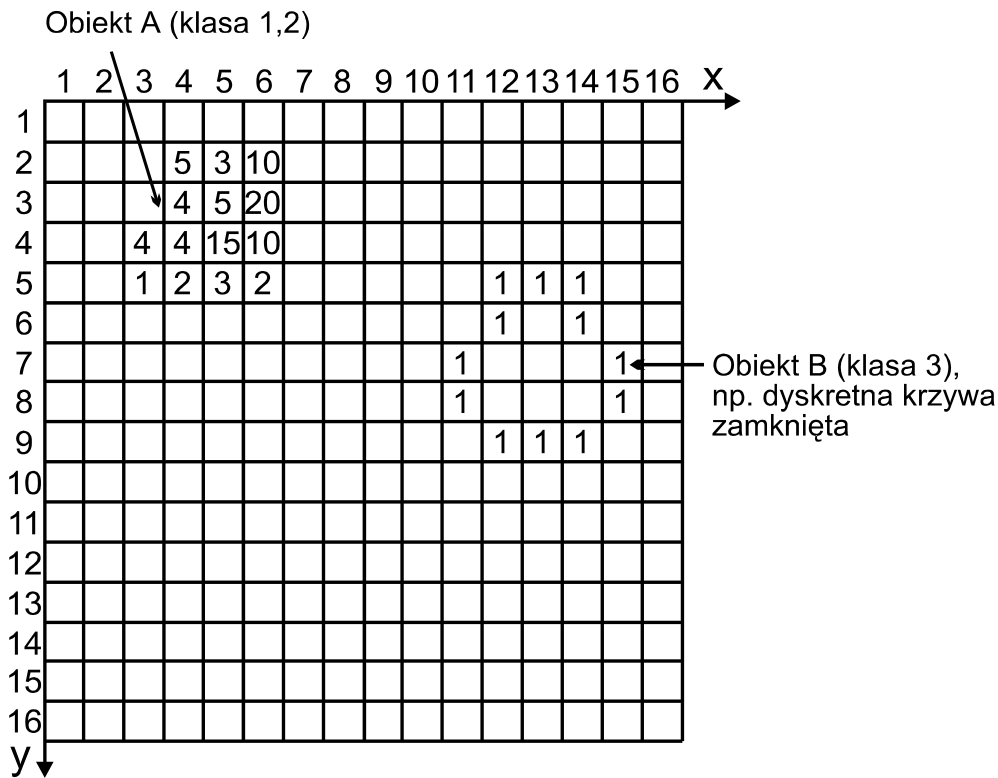
Podział pamięci na strefy i tworzenie obrazu każdego obiektu w oddzielnej strefie.

P_1, P_2, P_3, P_4 - dotyczą tych samych współrzędnych ekranu

Przykład: Obraz 16x16 punktów (pikseli), 256 poziomów jasności.

Reprezentacja rastrowa:

Jeden piksel obrazu zajmuje jedną komórkę (jednobajtową) pamięci.

Zawartość pamięci 16x16x1 bajt=256 bajtów.

Na oddzielne przechowywanie zarówno obiektu A jak i obiektu B potrzeba 256 bajtów.

Tablica jednowymiarowa: Obiekt A

nr elementu: 1 2 ..... 16 17 18 19 20 21 22 23 256

wartość elementu: 0 0 ..... 0 0 0 0 5 3 10 0 0

Reprezentacja wektorowa:

Jeden piksel obiektu - współrzędne x, y oraz poziom jasności z.

Obraz - tablica elementów trójskładowych:

Obiekt A

(4,2,5), (5,2,3), ..., (6,5,2)

Zadanie:

Obliczyć zajętość pamięci (w bajtach) przez obiekty A i B w obrazie 256x256 przy dwóch rodzajach reprezentacji.

Edytor obrazowy

Program do wprowadzania i modyfikacji danych obrazowych (dla porównania: edytor tekstowy służy do wprowadzania i modyfikacji tekstu)

Dyskretyzator, urządzenie wyświetlające, urządzenie do wczytywania elementów obrazu (urządzenie to realizuje rozkaz READP (x,y) umieszczenia w argumentach x, y współrzędnych punktu wskazanego przez użytkownika na ekranie)

+				TL CORNER
				BR CORNER
				SAVE
				EXPAND
				SHRINK
				READ TAPE
				DIGITIZE
FILE 1	FILE 2	FILE 3	FILE 4	FILE 5

Tryb działania:

READ TYPE DIGITIZE - program czyta zbiór z taśmy lub wprowadza dane z dyskretyzatora.

TL CORNER, BR CORNER - program wykonuje READP (x,y) dla drugiego znacznika aby uzyskać wartości współrzędnych lewego górnego lub prawego dolnego rogu obrazka.

SAVE - program czyta pozycję drugiego znacznika, w celu określenia nazwy zbioru, w którym będzie przechowywany obraz.

SHRINK - zmiana obrazu na jedną ćwiartkę.

EXPAND - powiększenie

Edytor punktowy

Program do wprowadzania, modyfikacji i adresowania (wskazywania) punktów.

Struktura danych dla edytora punktowego:

- Tablica dwuwymiarowa współrzędnych (x,y) punktów
- Połączona lista (łatwiejsza dla użytkownika).

Elementy listy są czteroskładnikowe:

- x - współrzędna x,
- y - współrzędna y,
- p - adres poprzedniego elementu na liście
- n - adres następnego elementu na liście.

Realizacja struktury - cztery tablice jednowymiarowe z indeksem tablicy służącym jako adres.

Przykład:

(5,8,0,2) - element poprzedni nie istnieje

(11,22,1,3)

(14,18,2,0) - element następny nie istnieje.

Wprowadzenie punktu (9,10) między pierwszym a drugim punktem daje następującą listę:

(5,8,0,4); (11,22,4,3); (14,18,2,0); (9,10,1,2)

Literatura podstawowa:

M. Doros, Przetwarzanie obrazów, Skrypt WSISIZ, Warszawa 2005.
(w szczególności rozwiązać Zadanie 10 na str.138)

Literatura uzupełniająca:

T.Pavlidis, Grafika i Przetwarzanie Obrazów, WNT Warszawa 1987.

Praca domowa

Zadanie

Na siatce o rozmiarach 8x8 węzłów naszkicować dwie sześciopikslowe krzywe i podać ich kody łańcuchowe o stałej długości (z uwzględnieniem lokalizacji piksla początkowego). Rozważyć dwa przypadki:

- a) Możliwe jest wystąpienie każdego z 8 kierunków,
- b) Możliwe jest wystąpienie jedynie 4 (wybranych z 8) kierunków.

Dla każdego z przypadków:

- zobrazować wykorzystywane kierunki oraz określić minimalną liczbę bitów wystarczającą do zakodowania każdego z tych kierunków,
- podać opis krzywej za pomocą kodu o minimalnej liczbie bitów oraz liczbę bitów w kodzie